

Posudek diplomové práce Martiny Eviákové:
O významu smrti u stoiků a epikúrejců

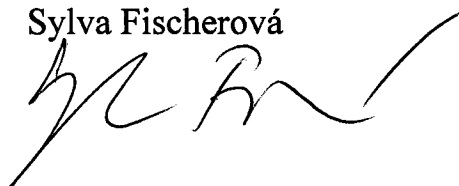
Diplomandka si ve své práci stanovila za úkol prozkoumat odlišné strategie, jež zástupci dvou nejvýznamnějších helénistických filosofických škol zvolili pro eliminaci pro člověka přirozeného strachu ze smrti. Tento úkol se ukázal být komplexní povahy, neboť s sebou nese ozřejmení předcházejícího myšlenkového dědictví, z něhož filosofické úsilí stoiků i epikúrejců vyrostlo, stejně jako představení vlastních výsledků tohoto úsilí. Přitom doxografická evidence je v případě představitelů obou škol jen fragmentární, dochovaná často u pozdních autorů, jejichž přístup k tématu bývá přirozeně podmíněn jejich osobním filosofickým zakotvením.

Po přehledném úvodu a nastínění metody práce i způsobu práce s prameny autorka v plastické zkratce nastiňuje – zhruba v rozmezí třiceti stran – rozdílné presokratovské přístupy k otázce nesmrtnosti, resp. k povaze těla a duše a jejich vzájemného vztahu, stejně jako přístupy orficko-pythagorejské (nakolik jsou nám známy) a přístup Platónův. Pracuje s pojmy „substanciální“ a „individuální“ nesmrtnosti i s dalšími rozlišeními, jež se ukáží být velmi užitečné při výkladu vlastních stoických i epikúrejských přístupů, který zaujímá valnou část práce a tvoří její vlastní jádro. Zde diplomandka metodicky správně vyšla z fyzikálního pojetí povahy duše a těla, jež je u obou škol primární a z něhož se teprve odvíjejí další etické konotace. Autorka sleduje argumentaci jednotlivých myslitelů se zřejmým smyslem pro její zákruty i s kritickou vnímavostí pro slabší místa argumentačních postupů; výklad je přitom přehledný a zohledňuje také rozdíly v individuálním přístupu příslušníků obou helénistických škol, zejména stoiků. V další části práce je představen pohled na smrt z etického hlediska u obou škol, aby ve stručném závěru – který je ovšem předpřipravován již průběžně, parciálními srovnáními obou přístupů v jednotlivých kapitolách práce – došla diplomandka ke zjištění, že (i přes rozdílné ukotvení) lze ve fyzikálním pojetí konstatovat shodu mezi oběma školami v tom smyslu, že jak Epikúros, tak stará stoa podržují princip substanciální nesmrtnosti duše. Naproti tomu jakkoli etický cíl obou škol byl shodný, totiž odstranit strach ze smrti, způsoby, jimiž ho usilovaly dosáhnout, byly z řady důvodů, jež autorka výstižně shrnuje, pozoruhodně odlišné.

Komplexní téma je v práci pojednáno přehledným a přitom nikoli povrchním způsobem, autorka zohledňuje všechny podstatné aspekty problému; při práci prokázala schopnost práce s originálním textem i sekundární literaturou. Práce je psána kultivovanou češtinou, výklad obtížné problematiky je podán srozumitelnou formou. Práce rozhodně splňuje nároky na diplomovou práci kladené a doporučuji ji k obhajobě. I přes některé nedostatky navrhuji ohodnotit práci známkou výborně.

V Praze 3.9.2012

Sylva Fischerová

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Sylva Fischerová', written in a cursive style.